

113208-04
2015-05

TM250

N Monterings og brukerveiledning Tethetsmåler for bolig

S Monterings och bruksanvisning Täthetsprovare för bostäder

E Installation Instructions and User Guide Airtightness meter for the home

ART.NR.:
14707

N
Innhold

1.	Bruksområde	4
2.	Forskrifter og standarder	5
3.	Beskrivelse	5
3.1.	Komponentbeskrivelse	6
4.	Måleforhold	7
5.	Metoden	8
6.	Montering	9
7.	Bruksanvisning for måling - forenklet metode	13
8.	Måleadapter	16
8.1.	Montering av måleadapter	16
8.1.1.	<i>Bruksområde</i>	16
8.1.2.	<i>Montering</i>	19
8.2.	Gjennomføring	20
8.3.	Beregning av nøyaktig luftmengde	25
9.	Bruksanvisning for måling - iht. standard	29
10.	Avlesning og endring av innstillinger	34
11.	Meny navigering	35
11.1.	Meny 2 - Se innstillinger	36
11.2.	Meny 3 - Endre instillinger	38
12.	Tekniske data	39
13.	Målerapport - forenklet metode	40
14.	Målerapport - iht. standard	41

S
Innehåll

1.	Användningsområde	4
2.	Föreskrifter och standarder	5
3.	Beskrivning	5
3.1.	Komponentbeskrivning	6
4.	Mätförhållanden	7
5.	Metoden	8
6.	Montering	9
7.	Bruksanvisning för mätning - förenklad metod	14
8.	Mätadapter	17
8.1.	Montering av mätadapter	17
8.1.1.	<i>Användningsområde</i>	17
8.1.2.	<i>Montering</i>	19
8.2.	Utförande	20
8.3.	Beräkning av exakta flödet	26
9.	Bruksanvisning för mätning - enligt standard	29
10.	Avläsning och ändring av inställningar	34
11.	Meny navigering	35
11.1.	Meny 2 - Se inställningar	36
11.2.	Meny 3 - Ändra inställningar	38
12.	Tekniska data	39
13.	Mätrapport - förenklad metod	40
14.	Mätrapport - enligt standarden	41

E**Contents**

1.	Area of use	4
2.	Regulations and standards	5
3.	Description	5
3.1.	Component description	6
4.	Measuring conditions	7
5.	Method	8
6.	Installation	9
7.	Instructions for taking measurements - simplified method	15
8.	Measurement Adapter	18
8.1.	Installation of Measurement Adapter	18
8.1.1.	<i>Application area</i>	18
8.1.2.	<i>Mounting</i>	19
8.2.	Execution	20
8.3.	Calculation of the extra flow	26
9.	Instructions for taking measurements - according to standard	29
10.	Reading and alteration of settings	34
11.	Menu navigation	35
11.1.	Menu 2 - Reading settings	37
11.2.	Menu 3 - Change settings	38
12.	Technical data	39
13.	Measurement report - simplified method	40
14.	Measurement report - according to standard	41

N

1. Bruksområde

TM 250 er beregnet for tetthetsmåling av eneboliger og leiligheter. Metoden er forenklet, så kalt enpunktsmåling, som med fordel kan benyttes for å følge opp tettheten i løpet av byggesesongen (dvs. bestemme lekkasjetallet).

TM 250 kan også benyttes som sluttkontroll i henhold til den mer omfattende 5-punktsmålingen, ved å teste 5-10 enkelpunkter. 5-punktsmålingen står beskrevet i NS-EN 13829. Denne fremgangsmetoden er mer komplisert og tidskrevende.

Avtrekkside.

Frånluftsida.

Extract side

S

1. Användningsområde

TM 250 är avsedd för täthetsmätning av enfamiljshus och lägenheter. Metoden är förenklad, s.k. singelpunktsmätning, som med fördel kan användas för att enkelt följa upp tätheten under byggfasen (dvs bestämma läckagetalet).

TM 250 kan även användas för slutkontroll enligt den mer omfattande 5-punktsmetoden, som beskrivs i NS-EN 13829, då genom att testa vid 5-10 singelpunkter. Detta förfarande är mer komplicerat och tidskrävande.

Transportkasse.

Transportlåda.

Transport case

E

1. Area of use

TM 250 is designed for airtightness measurements in onefamily homes and appartments. The method is simplified, referred to as singelpoint measurement, which may advantageously be used to follow up on the airtightness during the building process (that is to find the buildings air leakage rate).

TM 250 may also be used to perform a final inspection according to the more extensive 5-point measurement method, which is described in NS-EN 13829, then by testing 5-10 singelpoints. This approach is more complicated and timeconsuming.

N

2. Forskrifter og standarder

Flexit TM 250 er først og fremst beregnet til å utføre måling av boligens tetthet i henhold til en forenklet versjon av differansestrykkmetoden som er beskrevet i NS-EN 13829. Men det er også mulig å gjennomføre målinger helt i henhold til standarden. Dette er mer komplisert.

Krav på måleutstyr i følge standard NS-EN 13829:
Luftmengde: +/- 7% av avlesning
Trykk: +/- 2 Pa 0-60 Pa

S

2. Föreskrifter och standarder

Flexit TM 250 är i första hand avsedd till att utföra mätning av bostadens täthet enligt en förenklad version av differenstrycksmetoden som finns beskriven i NS-EN 13829. Men det går även att göra mätningar helt enligt standarden. Detta är dock mer komplicerat.

Krav på mätutrustning enligt standard NS-EN 13829:
Luftmängd: +/- 7% av avläsning
Tryck: +/- 2 Pa 0-60 Pa

E

2. Regulations and standards

Flexit TM 250 is primarily intended to perform an air-tightness measurement of the home using a simplified version of the differential pressure method as described in NS-EN 13829. It is also possible to do measurements according to the standard. This is more complicated.

Requirements of test equipment according to standard NS-EN13829:
Air Flow: +/- 7 % of reading
Pressure: +/- 2 Pa 0-60 Pa

3. Beskrivelse

Produktet består av følgende deler:

Vifteenhet, EC-vifte med trinnløs regulering
Trykkslange (10 m)
Transportkasse
Monteringsstuss Ø250 med lokk (for evt. montering i byggdør)
Fleksibel kanal (Ø250, 3 meter) med to muffer og klemmer
Vindbeskyttelse for slange montert på utsiden av bygningen.
Måleadapter

Toleranser

Viften kan brukes i arbeidsområdet 190-1500m³/h.

Ved måling hvor luftmengden er mellom 190 og 300 m³/h, bør det gjøres to kontrollmålinger. Avviket må ikke overstige 7%.

Ved måling av lavere luftmengder enn 190m³/h, benyttes medfølgende måleadapter.

Måleusikkerhet:

Luftmengde:
+/- 2%
Trykk:
+/- 3%
Vårt måleutstyr oppfyller kravene i standarden.

3. Beskrivning

Produkten består av följande delar:

Fläktenhet, EC-fläkt med steglös reglering
Tryckslang (10 m)
Transportlåda
Monteringsanslutning Ø 250 med lock (för ev. montering i temporär dörr)
Flexibel kanal (Ø 250, 3 meter) med två muffar och klämmor
Vindskydd för slang monterad på utsidan av byggnaden.
Mätadapter

Toleranser

Fläkten kan användas i ett arbetsområde mellan 190–1500 m³/h.

Mätning av luftmängder mellan 190-300 m³/h bör utföras två gånger. Avvikelsen får ej överstiga 7%.

Vid mätning av lägre luftmängder än 190 m³/h, används medföljande mätadapter.

Mätsäkerhet:

Luftmängd:
+/- 2 %
Tryck:
+/- 3 %
Vår mätutrustning uppfyller kraven i standarden.

3. Description

The product has the following parts:

Fan unit, EC fan with stepless adjustment
Pressure hose (10 m)
Transport case
Mounting sleeve dia. 250 with cap (for mounting in temporary door etc.)
Flexible ducting (dia. 250, 3 m) with two socket ends and clamps
Wind protection for hose mounted on the outside of the building.
Measurement Adapter

Tolerances

The fan can be used in the working range 190-1500m³/h.

When measure the air volume between 190-300 m³/h, do the measurement twice. The difference can not be more than 7 %.

To measure lower airflows than 190m³/h, is the supplied Measurement Adapter to be used.

Measurement uncertainty:

Air flow rate:
+/- 2%
Pressure:
+/- 3%
Our measuring equipment meets the requirements of the standard

N 3.1. Komponentbeskrivelse

S 3.1. Komponentbeskrivning

E 3.1. Component description

N

Display for avlesning av luftmengde, trykket skal ikke leses av her. Trykket som vises i dette displayet er differansetrykket over målekon og omgivelsene. Benyttes ved kalkulering av luftmengde.

S

Display för avläsning av luftmängd, trycket ska inte avläsas här. Trycket i displayen visar differenstrycket över mätkon och omgivningen. Används vid kalkylering av luftmängd.

E

Display for reading off the air flow rate, do not read off the pressure here. The pressure in this display shows the differential pressure over measuring cone and the environment. Used when calculating airflow.

N Styrenhet
S Styrenhet
E Control unit

N Resetknapp

S Återställningsknapp

E Reset button

N Vifteströmbryter

S Fläktströmbrytare

E Fan switch

N
 Display for avlesning av differansetrykket ute/inne.

S
 Display för avläsning av differenstrycket ute/inne.

E
 Display for reading off the differential pressure outside/inside.

N

4. Måleforhold

Hvis vindhastigheten overskider 6m/s innebærer det en større usikkerhet av måleresultat. Det samme gjelder om temperaturdifferansen mellom inne og utetemperatur multiplisert med høyden på klimaskjerm* overstiger tallet 500. Da bør man avvente rett forhold for måletidspunkt.

$$(t_{\text{inne}} - t_{\text{ute}}) (\text{ }^{\circ} \text{C}) \quad \times \quad \text{høyde på klimaskjerm (m)} \quad = > 500$$

↓

Avvent måling

*Klimaskjerm defineres som: grensen som skiller den innvendige del av bygningen som skal måles fra utvendige omgivelser eller fra andre deler av bygningen.

S

4. Mätförhållanden

Om vindhastigheten överstiger 6m /s innebär det en större osäkerhet i mätresultatet. Det samma gäller om temperaturskillnaden mellan insidan och utsidan, multiplicerat med höjden av klimatskärm* överstiger talet 500. Då bör man avvänta de rätta förutsättningarna för att mäta

$$(t_{\text{inne}} - t_{\text{ute}}) (\text{ }^{\circ} \text{C}) \quad \times \quad \text{höjd på klimatskärm (m)} \quad = > 500$$

↓

Avvaka mätning

*Klimatskärmens definieras som: gränsen som skiljer den invändiga delen av byggnaden som ska mätas, från den utvändiga omgivningen eller från andra delar av byggnaden.

E

4. Measuring conditions

If the wind speed exceeds 6 m/s, it implies a larger uncertainty of the measurement result. The same applies if the temperature difference between inside and outside temperature multiplied by the height of the building envelope* (between cold and warm side) exceeds the number 500. Then you should await the right conditions for measuring.

$$(t_{\text{inside}} - t_{\text{outside}}) (\text{ }^{\circ} \text{C}) \quad \times \quad \text{height building envelope (m)} \quad = > 500$$

↓

Await measurement

*The buildings envelope is defined as the boundary that divides the inside part of the building which is about to get measured from the outside environment or other parts of the building.

N

5. Metoden

Differansetrykkmetoden er ment å karakterisere lufttettheten av klimaskjermen eller deler av den.

Den kan brukes til å måle luftlekkasjen i en bygning eller en del av den for å kontrollere at den oppfyller fastsatte krav til lufttettethet. Den kan også benyttes for å identifisere kildene til lekkasje, og se hvilken effekt enkelte forbedringstiltak har.

Klargjøring av bygning før måling av klimaskjerm
Lukk alle utvendige åpninger i bygningen (vinduer, dører, peisspjeld, avløp). Alle innerdører (unntatt skap, som bør være lukket) i boligen skal åpnes, slik at et jevnt trykk opprettholdes innenfor et område på mindre enn 10% av den målte trykkskillnaden mellom inne og ute.

S

5. Metoden

Differenstryckmetoden är avsedd att karakterisera lufttäthet i klimatskärmen eller delar av den.

Den kan användas för att mäta luftläckage i en byggnad eller en del av den för att kontrollera att den uppfyller kraven för lufttäthet. Den kan också användas för att identifiera källor till läckage, och se vilken effekt vissa förbättringsåtgärder har.

Förbered byggnaden innan mätning av klimatskärm
Stäng alla yttere öppningar i byggnaden (fönster, dörrar, spisspjäll, avlopp). Alla innerdörrar (utom skåpdörrar, som bör vara stängda) i bostaden skall öppnas, så att ett likformigt tryck bibehålls inom ett område av mindre än 10% av den uppmätta tryckskillnaden mellan inne och ute.

E

5. Method

Differential pressure method is intended to characterize the airtightness of the building envelope or parts of it.

It can be used to measure air leakage in a building or a part of it to check that it meets the requirements for air tightness. It can also be used to identify sources of leakage, and see the effect of some improvements.

Preparing the building before measuring envelope
Close all exterior openings in the building (windows, doors, fireplace damper, sewage). All internal doors (except cabinets, which should be closed) in the home must be opened, so that a uniform pressure is maintained within a range of less than 10% of the measured pressure differential between the indoors and outdoors.

N

6. Montering

1. Bestem om det skal måles med undertrykk eller overtrykk (normalt anbefales undertrykk). (Om målingen skal utføres i følge standarden, anbefales det at målingen skjer med over- og undertrykk.)
 - a. Hvis det måles med undertrykk, må enheten plasseres inne i bygget.
 - b. Hvis det måles med overtrykk, må enheten plasseres utenfor bygget
2. Plasser viften på gulvet eller egnet underlag.
3. Ta hull i f.eks. byggedør og koble til viften mot stuss ved å bruke kanal. Hvis takhatt eller kombiboks er montert, kan disse benyttes.
4. Bor et 8 mm hull for slangens til uteluftstrykk minst 1 meter fra der luften går ut fra tettettsmåleren. Kontroller at slangens sitter godt festet på tettettsmåleren samt at det ikke er noen knekk på slangens.

Montering i byggedør

Montering i temporär dörr

Mounting in temporary door

S

6. Montering

1. Bestäm om mätningen ska utföras med undertryck eller övertryck (undertryck rekommenderas normalt). (Om mätningen skall utföras helt enligt standarden, rekommenderas att mätningen sker med både över- och undertryck.)
 - a) Om mätningen ska utföras med undertryck ska enheten placeras inne i byggnaden.
 - b) Om mätningen ska utföras med övertryck ska enheten placeras utanför byggnaden.
2. Placera fläkten på golvet eller på annat lämpligt underlag.
3. Gör hål i exempelvis temporär dörr och koppla fläkten till anslutningen med hjälp av kanalen. Om takhuv eller kombibox finns monterade kan dessa användas.
4. Borra ett 8 mm stort hål för slangens för uteluftstryck minst 1 meter från det ställe där luften går ut från täthetsprovaren. Kontrollera att slangens sitter fast ordentligt i täthetsprovaren och att det inte finns brott eller andra skador på slangens.

E

6. Installation

1. Decide whether to measure using depressurization or pressurization (depressurization is normally recommended). (If the measurements shall be according to the standard, it's recommended to use both pressurization and depressurization.)
 - a. If measuring with depressurization, the unit must be placed inside the building.
 - b. If measuring with pressurization, the unit must be placed outside the building
2. Position the fan on the floor or suitable surface.
3. When using a temporary door, connect the sleeve to the fan with the ducting. If a roof cowl or combi-box is mounted, these can also be used.
4. Drill an 8 mm hole for the hose for outdoor pressure at least 1 m from where the air leaves the airtightness meter. Check that the hose is properly fixed to the airtightness meter and that there are no kinks in it.

1
N
Skjør hull i byggedør.

S
Sett inn stuss for tilkobling av kanal.

S
Skär ut ett hål i den temporära dörren.
Sätt inn stos för anslutning av kanal.

E
Cut hole in temporary door.

E
Insert connector for duct connection

2
N
Kanalen kobles på tettets-målerens avkastnippel.

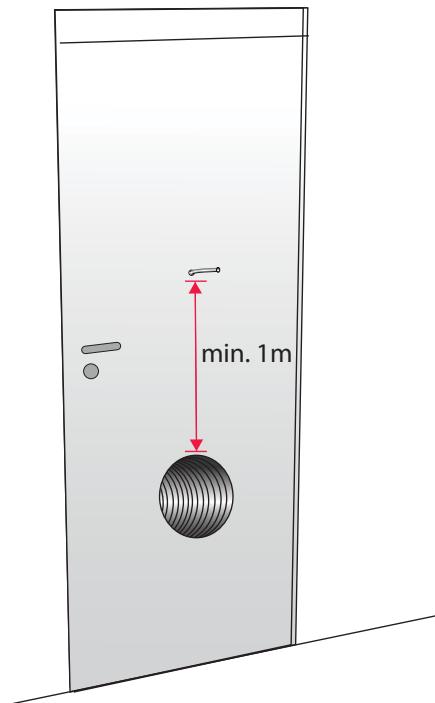
S
Koppla kanalen till tätthetsprovarens uteluftsnippel.

E
Connect the ducting to the air-tightness meter's outlet nipple.

3
N
Kanalens andre ende kobles på stuss i byggedør.

S
Koppla kanalens andra ände till anslutningen i den temporäre dörren.

E
Join the other end of the ducting to the sleeve in the temporary door.

4**N**

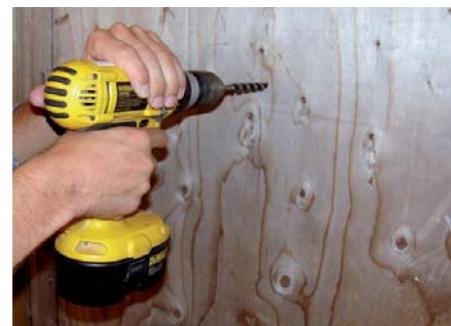
Borr et 8 mm hull i byggedör för slang till utvändig trykkföler, min. 1 m fra luftkanalen.

S

Borra ett 8 mm stort hål i den temporära dörren för slang till den utväntiga tryckgivaren, min. 1 m från luftkanalen.

E

Drill an 8 mm hole in the temporary door for the hose to the external pressure sensor, min. 1 m away from the airduct.

5**N**

Tre en tape på slangen. Tapen benyttes for å tette hullet mot byggedören. Stikk slangen gjennom døren.

S

Trä en tejp på slangen. Tejpen används för att försegla hålet i den temporära dörren. Stick in slangen genom hålet i dörren.

E

Mount a tape onto the hose. The tape seals the hole between door and hose. Pass the hose through the door.

6**N**

Sörg för att det blir helt tett runt öppningen. Forsegla med ekstra tape.

S

Se till att det är helt tätt kring öppningen. Täta med extra tape.

E

Make sure the area round the opening is completely airtight, seal with extra tape.

7

N
Slangen vist fra utsiden, den skal stikke ca 5 cm ut fra døra.

S
Slangen sedd från utsidan, den bör sträcka sig ca 5 cm från dörren.

E
Hose shown from outside, it should extend about 5 cm from the door.

8

N
Tre boksen inn på slangen, sørг for at det ikke blir noen knekk på slangen.

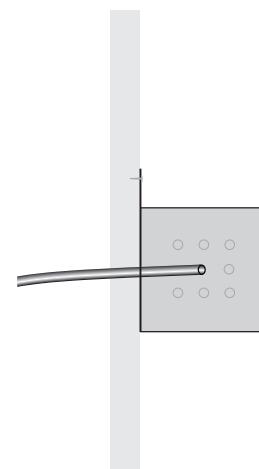
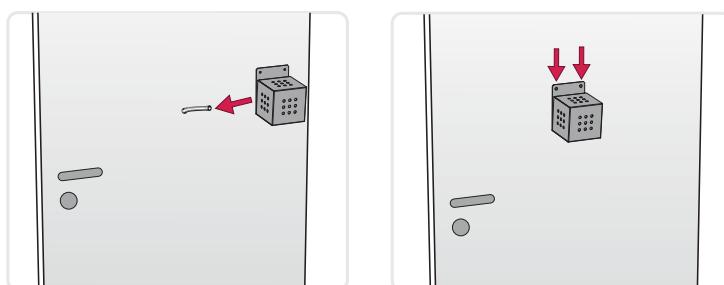
Skru deretter fast boksen i døra.

S
Placer lådan på slangen, kontrollera att det inte finns några veck på slangen.

Skriva därefter fast lådan i dörren.

E
Mount the box onto the hose, make sure there are no kinks in the hose.

Then secure the box in the door.

Plasser slangen ca midt inn i boksen

Placera slangen ca mitt i boxen.

Place the hose in the middle of the box

9

N
TM 250 ferdig oppmontert.

S
TM 250 färdigmonterad.

E
The TM 250 ready mounted

10

N
Styrenhetens display viser trykket.

S
Styrenhetens display visar trycket.

E
The control unit display will show the pressure

N

7. Bruksanvisning for måling - forenklet metode

Forenklet metode basert på NS-EN 13829. Benytt dokumentet; **Tettettsrapport-lekkasjemåling (pdf)**.

Før du måler:

Tett alle ventiler, spjeld, røykkanaler og avløpsrør. Tenk på at en Lecavegg som ikke er pusset kan ha lekkasje. Steng alle vinduer og dører på yttervegg. Åpne alle dører inne i huset. Kontroller at alle kanaler og rør er tettet/plugget.

Målingen bør foregå i en sammenhengende sekvens.

1. Monter opp vifte ihht kap. 6.
2. Vent med å koble til stikkontakten til du er helt klar for å gjennomføre kalibrering og måling.
3. I displayet til styreenhet vil det da komme opp et differansetrykk som er det naturlige differansetrykket inne og ute.
4. Nullstill trykket ved å holde resetknapp inne i 3 sek.
- NB! Må gjøres i forkant av hver test for å få korrekt resultat, straks etter at utstyret er tilkoblet strøm.**
5. Observer styreenhetsdisplayet i min. 30 sekunder. Hvis displayet i løpet av denne perioden varierer mer enn +/- 5Pa kan ikke måling utføres. Utvendig trykkføler må da flyttes til et nytt sted slik at den er mer beskyttet mot vind. Hvis ikke dette hjelper er det for mye vind til at måling kan utføres.
6. Hvis trinn 5 er OK, startes vifte ved å sette viftestrømbyter i posisjon ON.

7. Viften starter nå og i displayet til styreenhet vil man se en økende trykkforskjell. Viften er innstilt på å jobbe seg opp til en trykkforskjell på 50 Pa. Vent til viften har økt hastigheten så mye at displayet viser 50Pa. Se at trykket i displayet i styreenheten stabiliserer seg på 50Pa. Dette vil ta ca. 1-3 min. (Maks. variasjon i området 48/52Pa.)
8. Les av luftmengde i displayet for luftmengde måleren. Dette er oppgitt i m³/h.
9. Regn ut volum av oppvarmet del av bygning innenfor klimaskjermen, fratrukket volum av

Lekkasje etter n50 metode:

$$\text{Lekkasjetall (n50)} = \frac{\text{luftmengde (m}^3\text{/h)}}{\text{netto romvolum (m}^3\text{)}} = \text{---}$$

bjelkelag.

10. Divider luftmengde avlest i pkt. 8 med beregnet romvolum i pkt. 9. Lekkasjetall ihht. forskriftskrav er definert. (Småhus: 2,5 Øvrige: 1,5)
11. Dra ut stikkontakten etter hver måling. Om lekkasjetallet ligger over kravet, må bygget utbedres. Lekkasjer finner man ved hjelp av trekk som oppstår når viften går.

NB! Viktig å ikke skape for høyt undertrykk (maks 100Pa) i bygget. Det kan skade deler av byggets konstruksjon. Ved måling med undertrykk bør lekkasjetallet ligge noe under det som er kravet fordi erfaringer tilsier at det er størst lekkasje ved overtrykk.

S

7. Bruksanvisning för mätning - förenklad metod

Förenklad metod baserad på NS-EN 13829
Använd dokumentet; **Testrapport-läckagemätning (pdf)**

Före mätning:

Täta alla ventiler, spjäll, rökkanaler och avloppsrör. Tänk på att en lecavägg som inte är putsad kan vara otät. Stäng alla fönster och ytterdörrar. Öppna alla dörrar inne i huset. Kontrollera att alla kanaler och rör är tätade/igenpluggade.

Mätningen bör utföras i en kontinuerlig sekvens

1. Montera fläkten enligt anvisningarna i kap. 6.
2. Koppla inte eluttaget förrän du är helt redo att utföra kalibrering och mätning.
3. Styrenhetens display kommer då att visa det naturliga differenstrycket inom- och utomhus.
4. Nollställ trycket genom att hålla resetknappen inne i 3sek. **OBS! Detta är viktigt att göra före varje mätning för att få korrekt funktion, utförs strax efter att mätutrustningen blivit ansluten strömmen.**
5. Observera styrenhetens display i minst 30 sekunder. Om displayen under denna period visar en variation på mer än +/- 5 Pa kan mätningen inte utföras. Den utväntiga tryckgivaren måste då flyttas till en ny plats där den är bättre skyddad mot vind. Om detta inte hjälper blåser det för mycket för att mätningen ska kunna utföras.
6. Om resultatet i steg 5 är inom de tillåtna gränserna, starta fläkten genom att sätta fläktströmbrytaren på ON.

7. Fläkten startar nu och styrenhetens display kommer att visa en ökande tryckskillnad. Fläkten är inställt på att arbeta sig upp till en tryckskillnad på 50 Pa. Vänta tills fläkten har ökat hastigheten så mycket att displayen visar 50 Pa. Kontrollera att trycket på styrenhetens display stabiliseras sig på 50 Pa. Detta tar ca 1-3 minuter. (Max. variation i området 48/52 Pa.)
8. Läs av luftmängden i displayen för luftmängdmätaren. Den anges i m^3/h .
9. Räkna ut volymen hos den uppvärmda delen av byggnaden inom klimatskärmen, med avdrag för bjälklagets volym.
10. Dividera luftmängden som avlästs i punkt 8 med den beräknade rumsvolymen i punkt 9. Läckagetalet definieras i enlighet med föreskrifterna. (Småhus: 2,5 Övriga: 1,5)
11. Dra ur kontakten efter varje mätning

Läckage enligt n50 metoden:

$$\text{Läckagetal (n50)} = \frac{\text{luftmängd } (\text{m}^3/\text{h})}{\text{rymsvolym netto } (\text{m}^3)} = \underline{\hspace{1cm}}$$

Om läckagetalet överstiger kravet måste byggnaden justeras. Läckage upptäcks med hjälp av drag som uppstår när fläkten är igång.

OBS! Det är viktigt att inte skapa ett för högt undertryck i byggnaden, då detta kan skada delar av konstruktionen. Vid mätning med undertryck bör läckagetalet ligga något lägre än vad som anges i kravet, eftersom läckaget vid övertryck vanligen är större.

E

7. Instructions for taking measurements – simplified method

Simplified method based on NS-EN 13829. Use the document - testreport - leakage measurement.pdf

Before starting to measure:

Seal off all valves, dampers, flues and drain pipes. Remember that an unplastered Leca wall may not be airtight. Close all windows and outer doors. Open all internal doors. Check that all ducts and pipes have been sealed/plugged.

The measurement should be performed in a continuous sequence.

1. Assemble the fan as shown in Chap. 6.
2. Wait before connecting the electrical outlet until you are completely ready to perform calibration and measurement.
3. The control unit display will show a differential pressure, which is the natural differential pressure between inside and out.
4. Set the pressure to zero by holding the reset button in for 3 seconds.

NB! Has to be done before each test to get the correct result, just after the power is connected.

5. Watch the display for at least 30 seconds. If during this period the display varies by more than +/- 5Pa no measurement can be taken. The external sensor must then be moved to a new position where it will be more protected from the wind. If this does not help there is too much wind to carry out the measurement.
6. If step 5 is OK, start the fan by turning the fan switch to ON position.

7. The fan will now start and the control unit display will show an increasing pressure differential. The fan is set to run until there is a pressure differential of 50Pa. Wait until the fan has increased speed so much that the display shows 50Pa. Make sure the pressure on the control unit display stabilises at 50Pa. This will take approx. 1-3 min. (Max. variation in range 48/52Pa.)
8. Read off the air flow rate on the air flow rate meter display. This is given in m³/h.
9. Calculate the volume of the heated part of the building within the building envelope, less the volume of the joist space.
10. Divide the air volume determined in point 8 by the estimated room volume in point 9. The air leakage rate under to the regulatory requirements has been defined. (Smaller dwellings: 2.5 Others: 1.5)
11. Pull out the plug after each measurement

Air leakage by n50 method:

$$\text{Air leakage rate (n50)} = \frac{\text{air flow rate (m}^3/\text{h})}{\text{net room volume (m}^3\text{)}} = \text{_____}$$

If the air leakage rate exceeds the requirement, remedial action on the building must be taken. Air leakages can be located by the draughts which arise when the fan is in action.

Please note! It is important not to create too high a negative pressure (max. 100 Pa) in the building. This could damage parts of the building construction. When measuring by depressurization, the air leakage figure should be rather less than the requirement, as according to experience, the greatest leakage occurs under pressurization.

N

8. Måleadapter

8.1. Montering av måleadapter

8.1.1. Bruksområde

Måleadapteren er et tilbehør til tetthetsmåleren TM250, som brukes ved måling av lave lekkasjemengder, <190 m³/t.

Standard TM250 kan benyttes for luftmengder mellom 190 m³/t og 1500 m³/t.

Når adapteren er montert, endres området for lekkasjemengde til 30 m³/t - 190 m³/t.

Tabellen viser maksimal lekkasjeluft for et bestemt volum, ved de spesifikke lekkasjetallene. Merk at lekkasjeluften er beregnet ved en takhøyde på 2,4 m.

Gulvflate (m ²)	Maks. lekkasjemengde (m ³ /h) Små hus/rekkehus/ loftsleiligheter	Maks. lekkasjemengde (m ³ /h) Øvrige bygninger	Maks. lekkasjemengde (m ³ /h) Lavenergihus	Maks. lekkasjemengde (m ³ /h) Passivhus
Lekkasjetall ved 50 Pa: (Minstekrav)	2,5	1,5	1	0,6
20	120	72	48	28,8
30	180	108	72	43,2
40	240	144	96	57,6
50	300	180	120	72
60	360	216	144	86,4
70	420	252	168	100,8
80	480	288	192	115,2
90	540	324	216	129,6
100	600	360	240	144
110	660	396	264	158,4
120	720	432	288	172,8
130	780	468	312	187,2
140	840	504	336	201,6
150	900	540	360	216
160	960	576	384	230,4
170	1020	612	408	244,8
180	1080	648	432	259,2
190	1140	684	456	273,6
200	1200	720	480	288

Lekkasjetallet beregnes ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Lekkasjeluft (m}^3/\text{h})}{\text{Beregnet volum (m}^3)} = \text{Lekkasjetall}$$

Eksempel

Et passivhus som har et lekkasjetall på 0,6 får, ved en gulvflate på 20 m² og takhøyde 2,4 m, en maksimal lekkasje på 28,8 m³/h.

$$28,8\text{m}^3/\text{h} = 0,6 \times (20\text{m}^2 \times 2,4\text{m})$$

Formelen kan skrives om som:

$$\text{Lekkasjeluft (m}^3/\text{h}) = \text{Lekkasjetall} \times \text{Beregnet volum (m}^3)$$

S

8. Mätadapter

8.1. Montering av mätadapter

8.1.1. Användningsområde

Mätadaptern är ett tillbehör till täthetsmätaren TM250, som ska användas vid mätning av låga läckageflöden, <190 m³/h.
Standard TM250 kan användas för flöden 190 m³/h - 1500 m³/h.

Med adapttern monterat, ändras läckageflödesområdet till 30 m³/h - 190 m³/h.

Tabellen visar maximala läckageflödet för en viss volym, vid dess specifika läckagetal. Observera att läckageflödet är beräknat med en takhöjd på 2,4 m.

	Golvytan (m ²)	Max läckageflöde (m ³ /h) Småhus/radhus/vinds-lägenheter	Max läckageflöde (m ³ /h) Övriga byggnader	Max läckageflöde (m ³ /h) Lågenergihus	Max läckageflöde (m ³ /h) Passivhus
Läckagetal vid 50 Pa: (Minstakrav)		2,5	1,5	1	0,6
	20	120	72	48	28,8
	30	180	108	72	43,2
	40	240	144	96	57,6
	50	300	180	120	72
	60	360	216	144	86,4
	70	420	252	168	100,8
	80	480	288	192	115,2
	90	540	324	216	129,6
	100	600	360	240	144
	110	660	396	264	158,4
	120	720	432	288	172,8
	130	780	468	312	187,2
	140	840	504	336	201,6
	150	900	540	360	216
	160	960	576	384	230,4
	170	1020	612	408	244,8
	180	1080	648	432	259,2
	190	1140	684	456	273,6
	200	1200	720	480	288

Läckagetalen räknas ut med följande formel:

$$\frac{\text{Läckageflöde (m}^3\text{/h})}{\text{Beräknad volym (m}^3\text{)}} = \text{Läckagetal}$$

Exempel

Ett passivhus som har läckagetal 0,6 får vid en golv- yta på 20 m² och en takhöjd på 2,4 m, maximalt läcka 28,8 m³/h.

$$28,8\text{ m}^3\text{/h} = 0,6 \times (20\text{ m}^2 \times 2,4\text{ m})$$

Formeln kan skrivas om som:

$$\text{Läckageflöde (m}^3\text{/h}) = \text{Läckagetal} \times \text{Beräknad volym (m}^3\text{)}$$

E

8. Measurement Adapter

8.1. Installation of Measurement Adapter

8.1.1. Application area

The measurement adapter is an accessory for the TM250 densimeter, that needed for measuring low leakage flows of <190 m³/h.

The standard TM250 can be used for flows of 190 m³/h - 1500 m³/h.

With the adapter mounted, the range of the leakage flow is changed to 30 m³/h - 190 m³/h.

The table shows the maximum leakage flow for a given volume, at its specific leakage figure. Note that the leakage flow is calculated with a roof height of 2.4 m.

	Floor surface (m ²)	Max. leakage flow (m ³ /h) Small house/terrace house/attic flat	Max. leakage flow (m ³ /h) Other buildings	Max. leakage flow (m ³ /h) Low energy house	Max. leakage flow (m ³ /h) Passive house
Leakage figure at 50 Pa: (Minimum requirement)		2,5	1,5	1	0,6
	20	120	72	48	28,8
	30	180	108	72	43,2
	40	240	144	96	57,6
	50	300	180	120	72
	60	360	216	144	86,4
	70	420	252	168	100,8
	80	480	288	192	115,2
	90	540	324	216	129,6
	100	600	360	240	144
	110	660	396	264	158,4
	120	720	432	288	172,8
	130	780	468	312	187,2
	140	840	504	336	201,6
	150	900	540	360	216
	160	960	576	384	230,4
	170	1020	612	408	244,8
	180	1080	648	432	259,2
	190	1140	684	456	273,6
	200	1200	720	480	288

The leakage figure is calculated based on the following formula:

$$\frac{\text{Leakage flow (m}^3/\text{h})}{\text{Calculated volume (m}^3)} = \text{Leakage figure}$$

Example

A passive house that has a leakage figure of 0.6 can with a floor surface of 20 m² and a roof height of 2.4 m at most leak 28,8 m³/h.

$$28,8\text{m}^3/\text{h} = 0,6 \times (20\text{m}^2 \times 2,4\text{m})$$

The formula can be rewritten as:

$$\text{Leakage flow (m}^3/\text{h}) = \text{Leakage figure} \times \text{Calculated volume (m}^3)$$

N 8.1.2. Montering**S 8.1.2. Montering****E 8.1.2. Mounting****1****N**

Monter adapteren på innløpet. Sørg for å skyve den ordentlig inn.

S

Montera adapttern på inloppet, se till att skjuta in det ordentligt.

E

Mount the adapter on the inlet, make sure that it slides in properly.

2**N**

Nå er tetthetsmåleren klar for måling av lave luftmengder.

S

Nu är täthetsmätaren redo att användas för mätning av låga flöden.

E

The densimeter is now ready to be used for measuring low flows.

N 8.2. Gjennomføring

(Se også eksempel på side 23)

S 8.2. Utförande

(Se även exempel på sidan 23)

E 8.2. Execution

(See also the example on page 24)

1

N

Gjennomfør lekkasjemålingen på vanlig måte (iht. monterings- og bruksanvisning TM250).

S

Utför läckagemätningen som vanligt (enl. montering och bruksanvisning TM250).

E

Perform the leakage measurement as usual (as per TM250 mounting and user instructions).

2

N

Les av luftmengden som vises i tethetsmålerens display.

S

Läs av flödet som visas i displayen på täthetsmätaren.

E

Read off the flow that is shown in the display of the densimeter.

3

N

Finn frem diagrammet for lave luftmengder og finn linjen som gjelder for din tethetsmåler ($K=.....$).

- K-verdien finner du på kalibrerings-sertifikatet som fulgte med tethetsmåleren ved levering eller da den sist var inne til kalibrering. Hvis K-verdien ikke er angitt på sertifikatet, eller du ikke finner sertifikatet, kan du kontakte Flexits kundeservice for å få oppgitt verdien.
Ha serienummeret for hånden.

S

Ta fram diagrammet för låga flöden, leta upp linjen som gjelder för din täthetsmätare ($K=.....$).

- K-värdet kan hittas på kalibreringscertifikatet som följe med täthetsmätaren när den var ny, eller när den var på kalibrering senast. Om K-värdet inte är utskrivet på certifikatet, eller att certifikatet är borta, kontakta Flexits kundservice för att få reda på det. Ha serienumret i beredskap.

E

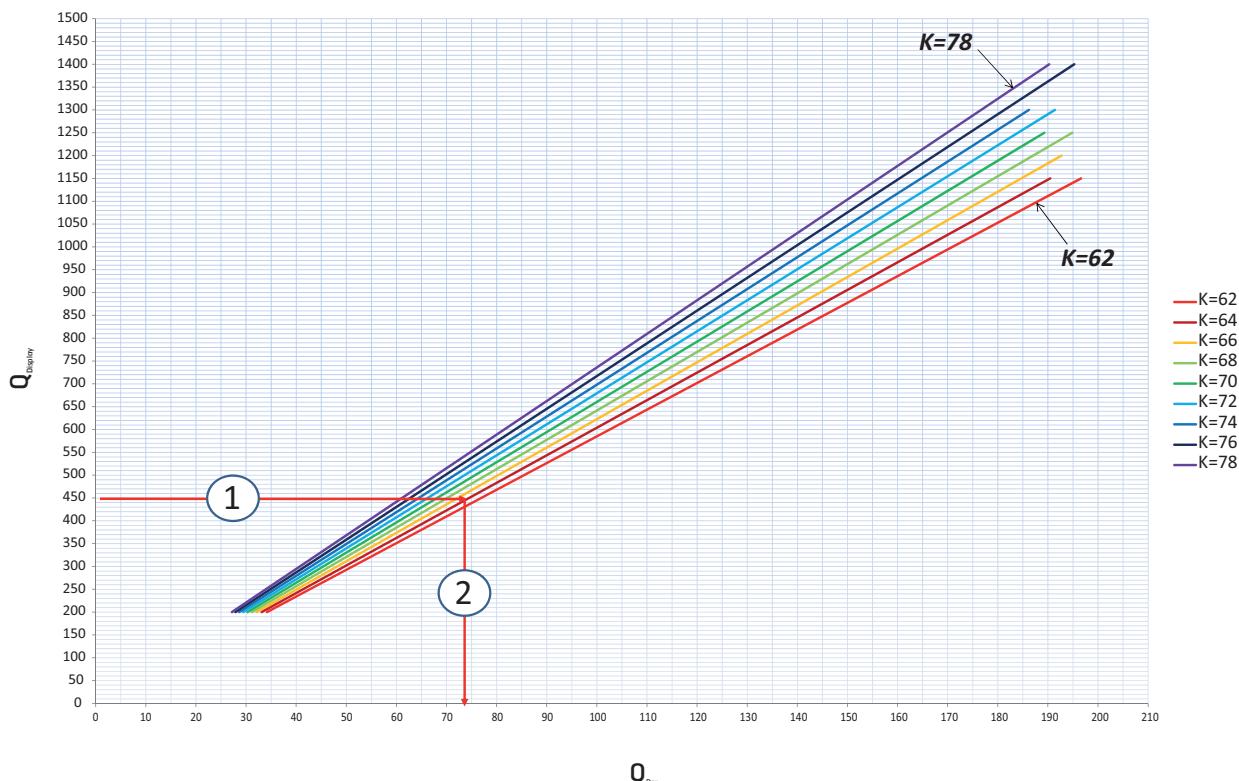
Find the diagram for low flows, look up the line that applies for your densimeter ($K=.....$).

- The K value can be found on the calibration certificate that accompanied the densimeter when it was new, or when it was most recently calibrated. If the K value is not printed on the certificate, or if the certificate has been lost, contact Flexit's customer service in order to determine it. Have your serial number ready.

N
4

Gå inn på den avleste luftmengde på venstre side i diagrammet (Q_{display}).

Diagram for lave luftmengder
(se www.flexit.no)

1

Trekk en horisontal linje fra den avleste luftmengden til den diagonale linjen.

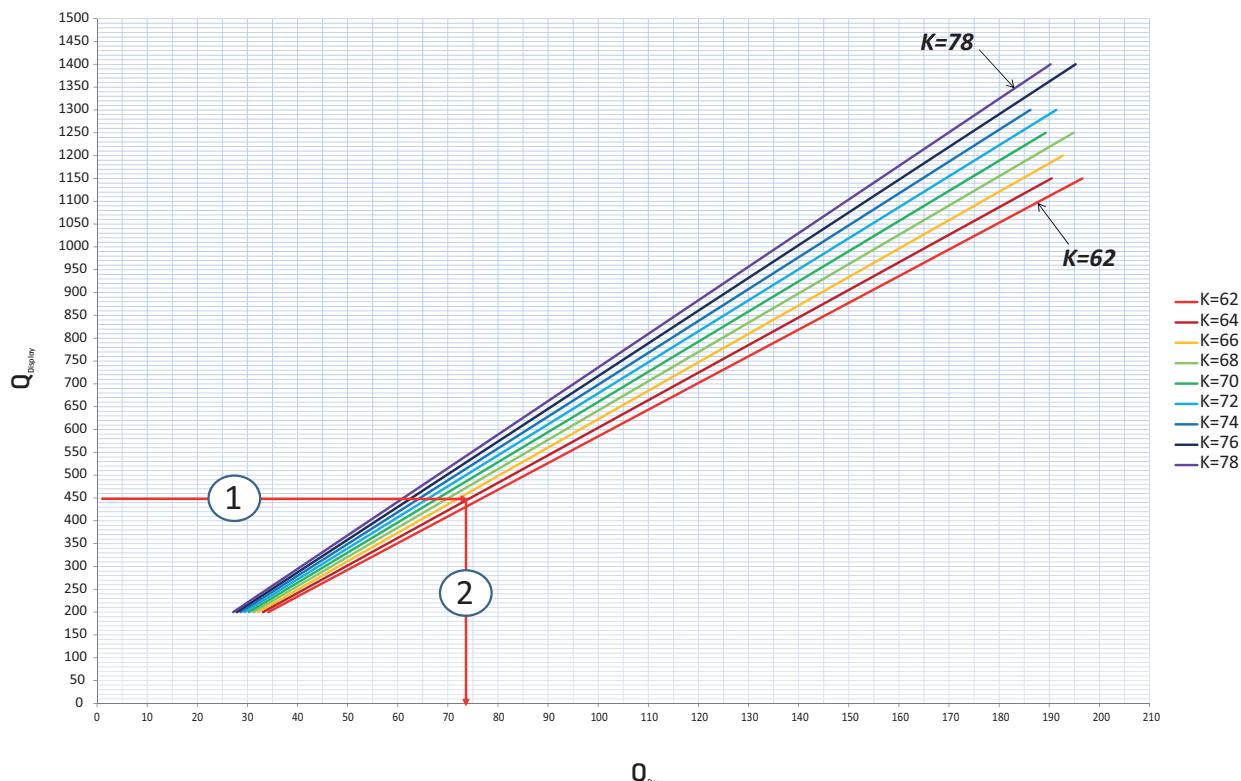
2

Der linjene krysser hverandre trekker du en vertikal linje nedover og leser av den faktiske luftmengden (Q_{Ber}). Denne verdien er lekkasjemengden som skal brukes til å finne lekkasjetallet.

S
4

Gå in på det avlästa flödet, på diagrammets vänstra sida (Q_{Display}).

**Diagram för låga flöden
(se www.flexit.no)**

1

Dra en horisontell linje från det avlästa flödet ut till den diagonala linjen.

2

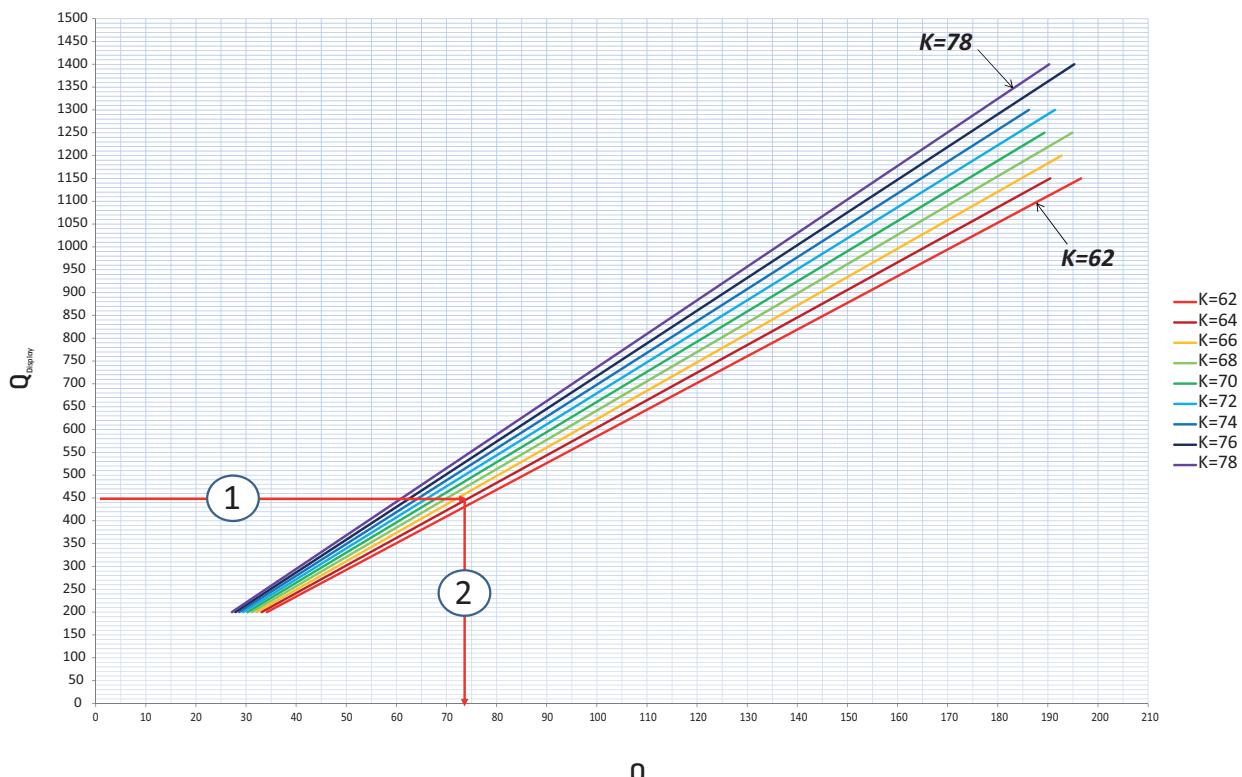
Där linjerna korsas, dra en vertikal linje nedåt, och läs av det verkliga flödet (Q_{v}). Detta flöde är läckageflödet som skall användas för att ta fram läckagetalet.

E

4

Go in to the flow read off, on the diagram's left side (Q_{Display}).

Diagram for low flows
(see www.flexit.no)

1

Draw a horizontal line from the flow that was read off out to the diagonal line.

2

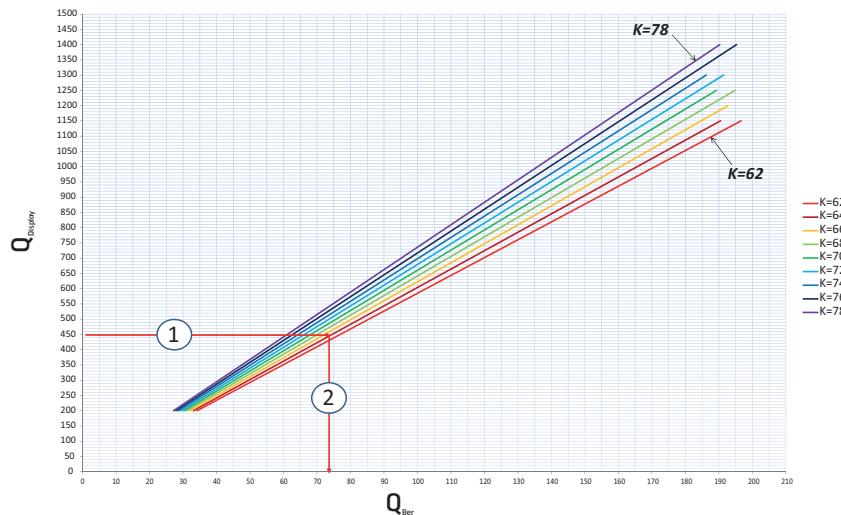
Where the lines cross, draw a vertical line downwards, and read off the actual flow (Q_{Ber}).
This flow is the leakage flow that is to be used in order to produce the leakage figure.

N
Eksempel (K=65)

Luftmengden i displayet viser $450 \text{ m}^3/\text{t}$
K-verdien på tethetsmåleren er 65.

**Diagram for lave luftmengder
(se www.flexit.no)**

Ved hjelp av diagrammet ser du at den faktiske lekkasjemengden er ca. $73 \text{ m}^3/\text{h}$.

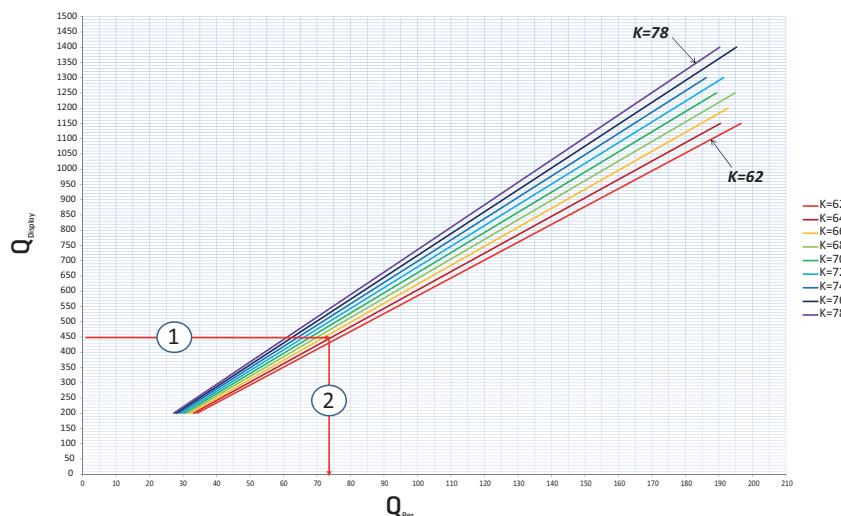
For å finne nøyaktig verdi kan du bruke den Excel-baserte beregningsmalen "Beregning ved lave luftmengder", som du finner på www.flexit.no

S
Exempel (K=65)

Flödet i displayen visar $450 \text{ m}^3/\text{h}$.
K-värdet på täthetsmätaren är 65.

**Diagram för låga flöden
(se www.flexit.no)**

Med hjälp av diagrammet kan man utläsa att det verkliga läckageflödet är ca. $73 \text{ m}^3/\text{h}$.

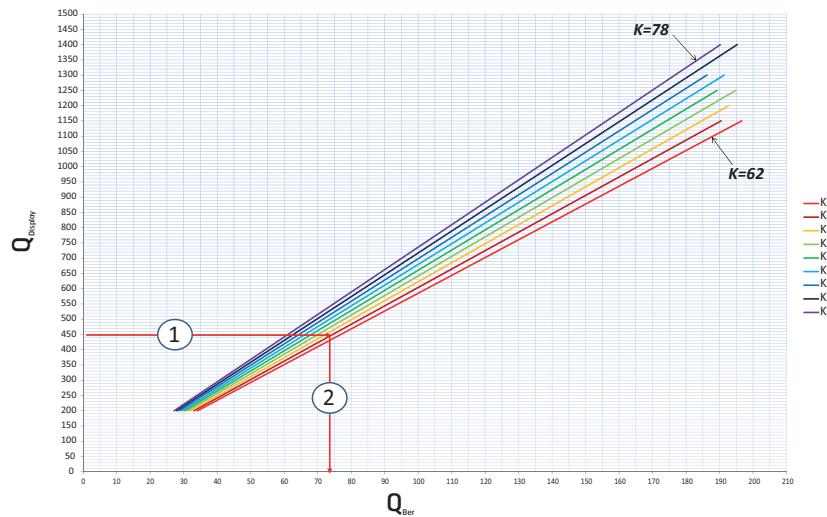
För att få ett exakt värde på flödet, kan man använda den Excel-baserade beräkningssnurran "Beräkning vid låga flöden" som finns på www.flexit.no

E
Example (K=65)

The flow in the display shows $450 \text{ m}^3/\text{h}$.
The K value on the densimeter is 65.

Diagram for low flows
(see www.flexit.no)

Using the diagram, one can read that the actual leakage flow is approx. $73 \text{ m}^3/\text{h}$.

In order to get the exact value of the flow, one can use the Excel-based calculation form "Calculation of low flows" which is available at www.flexit.no

N

8.3. Beregning av nøyaktig luftmengde

– ved hjelp av Excel-beregning (www.flexit.no)

Les av verdien som vises i tetthetsmålerens display.

Beregning av lav luftmengde	
K-verdi	65
Luftmengde i display	$450 \text{ m}^3/\text{h}$
Faktisk luftmengde	$73,38 \text{ m}^3/\text{h}$

K-verdi → **65**
 Luftmengde i display → **450** m^3/h
 Faktisk luftmengde → **73,38** m^3/h

Du finner beregningsmal på www.flexit.no

S 8.3. Beräkning av exakta flödet

– med hjälp av Excel-beräkning (www.flexit.no)

Läs av flödet som visas i displayen på täthetsmätaren.

<u>Beregning av lav luftmengde</u>	
K-verdi	65
Luftmengde i display	450 m ³ /h
Faktisk luftmengde	73,38 m ³ /h

Beräkningssnurran finns på www.flexit.no

K-värde → **65**
 Flöde i display → **450** m³/h
 Verkligt flöde → **73,38** m³/h

E 8.3. Calculation of the extra flow

– using an Excel spreadsheet (www.flexit.no)

Read off the flow that is shown in the display of the densimeter.

<u>Beregning av lav luftmengde</u>	
K-verdi	65
Luftmengde i display	450 m ³ /h
Faktisk luftmengde	73,38 m ³ /h

K value → **65**
 Flow in display → **450** m³/h
 Actual flow → **73,38** m³/h

The calculation form is available at www.flexit.no

N

Angi verdien i ruten "Luftmengde i display".
 Angi K-verdien for din tethetsmåler.
 Verdien som vises i den grønne ruten, er den faktiske luftmengden.

S

Skriv in flödet i rutan "Flöde i display".
 Skriv in K-värde för just din täthetsmätare.
 Flödet som visas i den gröna rutan är det verkliga flödet.

E

Enter the flow in the field "Flow on display".
 Enter the K value for your specific densimeter.

The flow that is shown in the green field in the actual flow.

N

Lekkasjetall

Man finner lekkasjetallet for testobjektet ved å dividere lekkasjemengden med det beregnede romvolumet, iht. monterings- og bruksanvisning TM250.

$$\text{Lekkasjetall (n50)} = \frac{\text{Lekkasjemengde (m}^3/\text{h)}}{\text{Romvolum netto (m}^3\text{)}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

S

Läckagetal

Läckagetalet på testobjektet fås genom att dividera läckageflödet med den beräknade rumsvolymen, enl. monterings- och bruksanvisning TM250.

$$\text{Läckagetal (n50)} = \frac{\text{Läckageflöde (m}^3/\text{h)}}{\text{Rumsvolym netto (m}^3\text{)}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

E

Leakage figure

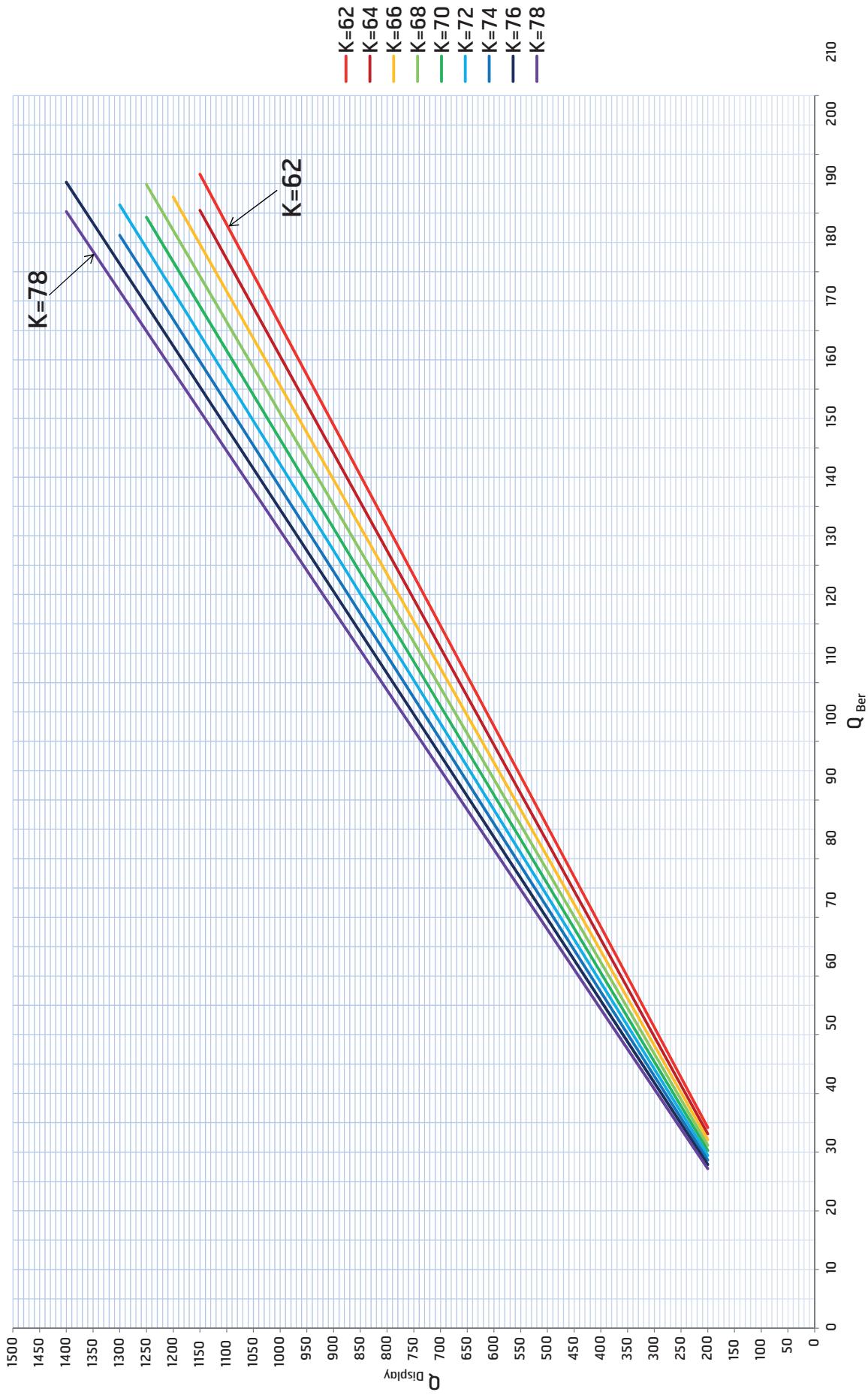
The leakage figure for the test object is obtained by dividing the leakage flow by the calculated room volume, as per the installation and user guide TM250.

$$\text{Leakage figure (n50)} = \frac{\text{Leakage flow (m}^3/\text{h)}}{\text{Room volume net (m}^3\text{)}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

N Diagram for lave luftmengder

S Diagram för låga flöden

E Diagram for low flows

N

9. Bruksanvisning for måling - iht. standard

For å kunne gjennomføre målingen i henhold til standarden, må man kunne navigere og endre på menyene på styreenheten. Begynn derfor med å lese kap. 10.

I følge NS-EN 13829. Benytt dokumentet; Testrapport lekkasjemåling (pdf). Se www.flexit.no

Før du måler:

Tett alle ventiler, spjeld, røykkanaler og avløpsrør. Tenk på at en Lecavegg som ikke er pusset kan ha lekkasje. Steng alle vinduer og dører på yttervegg. Åpne alle dører inne i huset. Kontroller at alle kanaler og rør er tettet/plugget.

Målingen bør foregå i en sammenhengende sekvens. Se punkt 1-13 på de neste sidene.

S

9. Bruksanvisning för mätning - enligt standard

För att kunna utföra mätningen i enlighet med standarden, måste man kunna navigera och ändra i styrenhetens menyer. Börja därför med att läsa kapitel 10.

Enligt NS-EN 13829 Använd dokumentet;
Testrapport-läckagemätning (pdf). Se www.flexit.com

Före mätning:

Täta alla ventiler, spjäll, rökkanner och avloppsrör. Tänk på att en lecavägg som inte är putsad kan vara otät. Stäng alla fönster och ytterdörrar. Öppna alla dörrar inne i huset. Kontrollera att alla kanaler och rör är tätade/igenpluggade.

Mätningen bör utföras i en kontinuerlig sekvens. Se punkt 1-13 på de följande sidorna.

E

9. Instructions for taking measurements - according to standard

In order to perform the measurement according to the standard, you must be able to navigate and change the menus in the controllunit. Start by reading chapter 10.

According to NS-EN 13829. Use the document - testreport - leakage measurement.pdf. See www.flexit.no

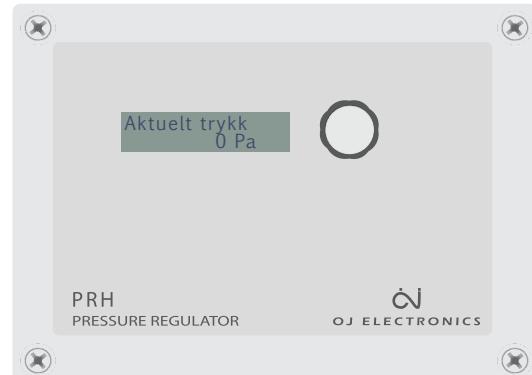
Before starting to measure:

Seal off all valves, dampers, flues and drain pipes. Remember that an unplastered Leca wall may not be airtight. Close all windows and outer doors. Open all internal doors. Check that all ducts and pipes have been sealed/plugged.

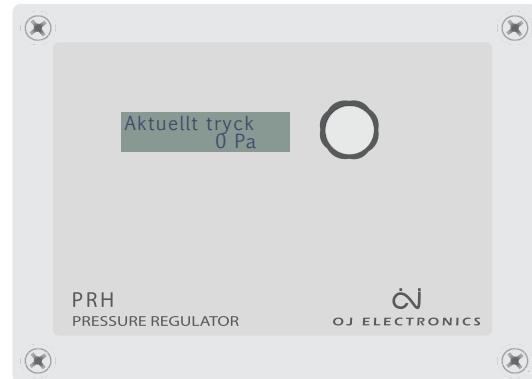
The measurement should be performed in a continuous sequence. See point 1-13 on the following pages.

N

1. Monter opp vifte ihht kap. 6.
2. Sørg for at viftestrømbryteren på tetthetsmåleren står i "OFF".
Koble deretter til stikkontakten.
3. I displayet til styreenhet vil det da komme opp et differansetrykk som er det naturlige differansetrykket inne og ute.
4. Nullstill trykket ved å holde resetknapp inne i 3 sek. **NB! Må gjøres i forkant av hver måling for å få korrekt funksjon, utføres straks etter at utstyret er tilkoblet strøm**
5. Observer styreenhetens display i min. 30 sekunder. Hvis displayet i løpet av denne perioden varierer mer enn +/- 5Pa kan ikke måling utføres. Utvendig trykkføler må da flyttes til et nytt sted slik at den er mer beskyttet mot vind. Hvis ikke dette hjelper er det for mye vind til at måling kan utføres.

Punkt 3 og 5
S

1. Montera fläkten enligt anvisningarna i kap. 6.
2. Se till att fläktströmbrytaren på täthetsmätaren står på "OFF".
Koppla in stickkontakten i strömuttaget.
3. Styrenhetens display kommer då att visa det naturliga differenstrycket inom- och utomhus.
4. Nollställ trycket genom att hålla resetknappen inne i 3sek. **OBS! Detta är viktigt att göra före varje mätning för att få korrekt funktion, utförs strax efter att mätutrustningen blivit ansluten strömmen.**
5. Observera styrenhetens display i minst 30 sekunder. Om displayen under denna period visar en variation på mer än +/- 5 Pa kan mätningen inte utföras. Den utvändiga tryckgivaren måste då flyttas till en ny plats där den är bättre skyddad mot vind. Om detta inte hjälper blåser det för mycket för att mätningen ska kunna utföras.

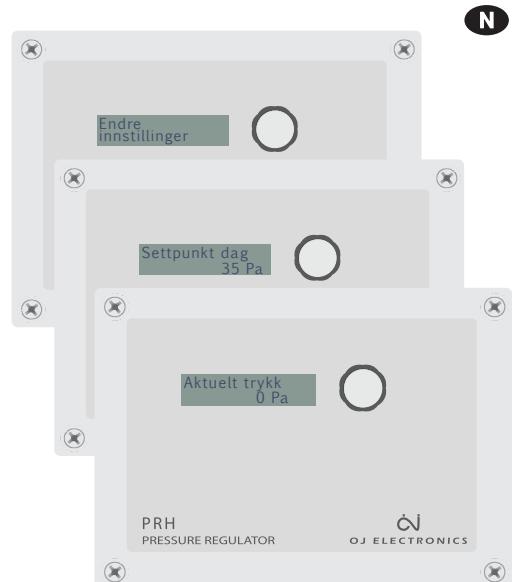

Punkt 3 och 5
E

1. Assemble the fan as shown in Chap. 6.
2. Make sure that the fan switch on the airtightnessmeter is set to "OFF". Then connect to power.
3. The control unit display will show a differential pressure, which is the natural differential pressure between inside and out.
4. Set the pressure to zero by holding the reset button in for 3 seconds. **NB! Has to be done before each test to get the correct result, just after the power is connected.**
5. Watch the display for at least 30 seconds. If during this period the display varies by more than +/- 5Pa no measurement can be taken. The external sensor must then be moved to a new position where it will be more protected from the wind. If this does not help there is too much wind to carry out the measurement.

Point 3 and 5

N

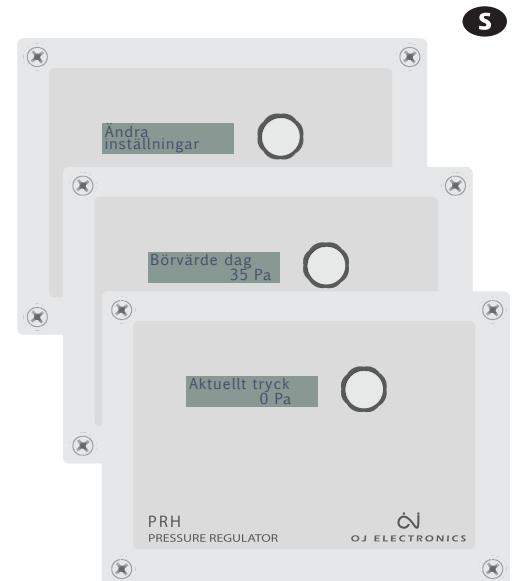
- 6.** Hvis resultatene i punkt 5 er innenfor de tillatte grensene kan du nå fortsette. Endre innstillingene i styreenheten slik at settpunkt viser 35 Pa (fabrikkinnstillingen er 50 Pa). Godkjenn endringen og gå tilbake i menyen slik at du kommer til utgangspunktet med "aktuelt trykk" For at viften ikke skal øke sin hastighet til max må man nå dra ut stikkontakten for å nullstille motorsignalet til viften.
- 7.** Vent 5 sek. Sett i stikkontakten igjen. Nullstill trykket ved å holde resetknappen inne i 3 sek. Start viften ved å sette viftestrømbryteren til ON.
- 8.** Viften starter og styreenhetens display viser en økende trykkforandring. Viften er nå innstilt på å jobbe seg opp til en trykksforskjell på 35 Pa. Vent til viften har økt hastigheten så mye at displayet viser 35 Pa. Kontroller at trykket på styreenhetens display stabiliserer seg på 35 Pa. Dette tar ca 1-3 min. (Max variasjon i området 33/37 Pa)

Punkt 7

S

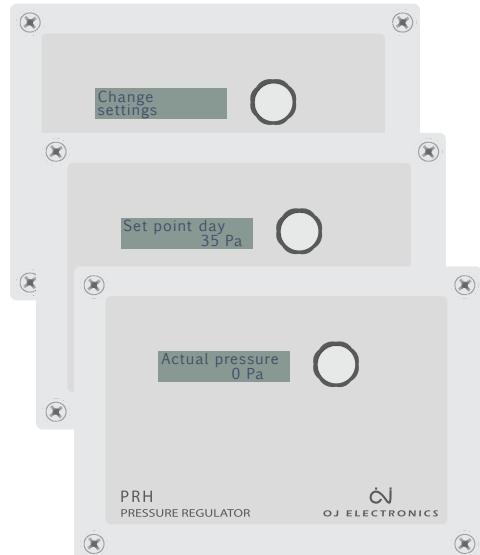
- 6.** Om resultatet i steg 5 är inom de tillåtna gränserna kan du fortsätta. Ändra nu inställningarna i styrenheten så att "sett pkt" visar 35 Pa (fabriksinställningen är 50 Pa). Godkänn ändringen och gå tillbaka i menyen tills du kommer til ursprungsläget med "aktuellt tryck". För att fläkten inte ska varva til max. måste man nu dra ur stickkontakten för att nollställa motorsignalen til fläkten.
- 7.** Venta 5 sek. Sett i stickkontakten igen. Nollställ trycket genom att hålla resetknappen inne i 3 sek. Starta nu fläkten genom att trycka fläktströmbrytaren på ON.
- 8.** Fläkten startar nu och styrenhetens display kommer att visa en ökande tryckskillnad. Fläkten är nu inställt på att arbeta sig upp till en tryckskillnad på 35 Pa. Vänta tills fläkten har ökat hastigheten så mycket att displayen visar 35 Pa. Kontrollera att trycket på styrenhetens display stabilisera sig på 35 Pa. Detta tar ca 1-3 minuter (Max. variation i området 33/37 Pa).

Punkt 7

E

6. If the results in pt. 5. is within the limits you can carry on your measurements. Change the settings in the control unit - set point - 35 Pa (factory settings is 50 Pa). Approve the setting and return to the "Actual pressure" step in the menu. To make sure that the fan doesn't winds up to max. you have to unplug the socket.
7. Wait for 5 sek. Plug in the power. Reset pressure by holding the resetbutton for 3 sek. Start the fan by setting the fan switch to ON.
8. The fan starts and the control units display shows an increased pressure difference. The fan is now set to work its way up to a pressure difference of 35 Pa. Wait until the fan has increased the speed enough that its display shows 35 Pa. Control that the pressure is stabilized to 35 Pa. This will approximately take 1-3 min. (Maximum variation in the range 33/37 Pa).

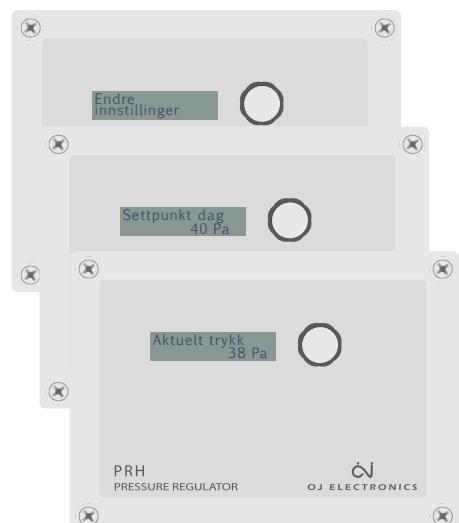
Point 7

N

9. Les av luftmengden i displayet for luftmengdemåleren. Den angis i m³/h. Noter verdien i rapporten. ("avlest mengde" ved "instillt trykk")
- 10. NB! Ikke skru av viften.**
Endre innstillingene på nytt og angi "sett punkt" til 40 Pa. Godkjenn endringen og gå tilbake til det opprinnelige meny steget "aktuelt trykk". Viften kommer nå til å jobbe seg opp mot en trykkforskjell på 40Pa. Vent til viften har økt hastigheten så mye at displayet viser 40Pa. Kontroller at trykket på styreenhetens display stabiliserer seg på 40Pa. Dette tar ca 1-3 min.
11. Les av luftmengden i displayet for luftmengdemåleren. Noter verdien i rapporten. ("avlest mengde" ved "instillt trykk")
12. Repeter deretter steg 10-11, men i stedenfor å stille inn sett punkt til 40 Pa, still den inn på 45 Pa og godkjenn. Gjennomfør målingen og noter dette i rapporten. Repeter dette også for 50/55 Pa.
13. Etter at den siste målingen er gjennomført, steng av viften og still inn "sett punkt" til 50 (som er originalinnstillingen)
14. Fyll i resten av rapporten for å finne lekkasjetallet (n50)

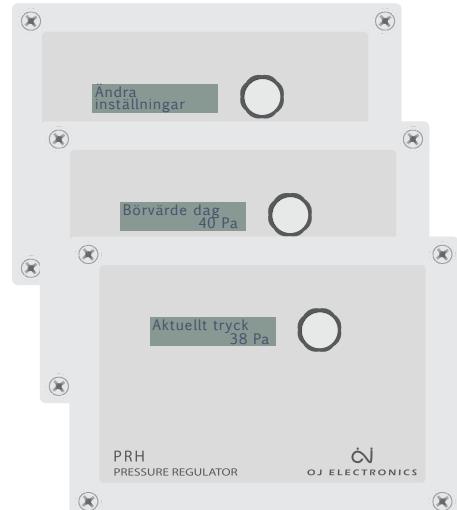

Punkt 9

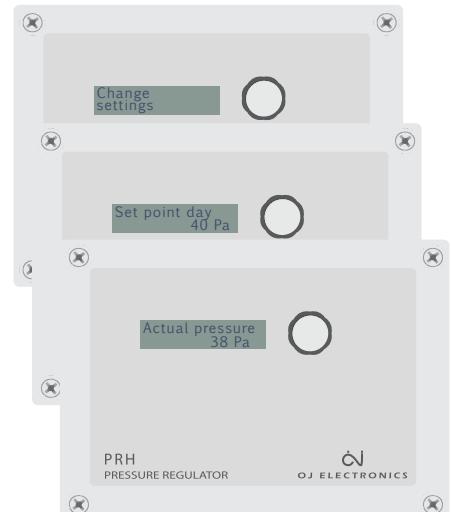

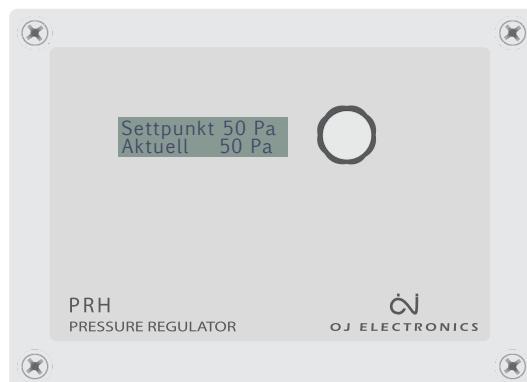
S

9. Läs av luftmängden/flödet i displayen för luftmängdmätaren. Den anges i m³/h. Notera värdet i rapporten. ("avläst flöde vid "inställt tryck")
10. **OBS! Stäng inte av fläkten.**
Ändra nu inställningarna igen och ange "sett pkt" till 40Pa. Godkänn ändringen och gå tillbaka i menyn tills du kommer til ursprungsläget med "aktuellt tryck"
Fläkten kommer nu att arbeta sig upp till en tryckskillnad på 40Pa. Vänta tills fläkten har ökat hastigheten så mycket att displayen visar 40Pa. Kontrollera att trycket på styrenhetens display stabiliseras sig på 40Pa. Detta tar ca 1-3minuter.
11. Läs av luftmängden/flödet i displayet för luftmängdmätaren. Notera värdet i rapporten. ("Avläst flöde" vid "inställt tryck")
12. Upprepa nu steg 10-11 fast istället för att ställa in "sett pkt" till 40, ställ in den på 45 Pa och godkänn. Utför mätningen och notera i rapporten. Gör sedan detta även för 50/55 Pa.
13. Efter att sista mätningen är gjord, stäng av fläkten och ställ in "sett pkt" till 50 (som är grundinställningen)
14. Fyll i resten av rapporten för att erhålla läckagetalet (n50)

E

9. Read off the value in the airflow display. Its set to m³/h. Note tha value in the report.
10. NB! Do not turn off the fan.
Change the settings again and set "setpoint" to 40Pa. Approve the change and return to the original starting point in the menu (actual pressure). The fan will now work it self up to a pressuredifference of 40Pa. Wait until the fan display shows 40Pa. Control that the pressure on the controlunits display will stabilize on 40Pa. This will take approximately 1-3 min.
11. Read off the value in the airflow display. Its set to m³/h. Note tha value in the report.
12. Repeat step 10-11, but instead of setting the "setpoint" to 40, set it to 45 Pa and approve the setting. Perform the measurement and make notes in the report. Repeat the same steps for values of 50/55 Pa.
13. After the last measurement is performed, shut off the fan and change the "set point" to 50 (the original setting)
14. Fill in the rest of the report to find leakage number (n50)

N

10. Avlesning og endring av innstillinger

Trykkregulatorens innstillingar kan leses av eller endres i displayet. Ved forenklet testing er det derimot ikke nødvendig å gjøre endringer på innstillingene.

S

10. Avläsning och ändring av inställningar

Om man önskar läsa av eller ändra inställningar på tryckregulatorn så är det möjligt. Vid förenklad testning är det inte nödvändigt att göra ändringar av inställningarna.

E

10. Reading and alteration of settings

Reading or altering pressure regulator settings is also possible. However, in simplified testing it is not necessary.

N

11. Meny navigering

Når tetthetsmåleren får strøm, vises **Aktuelt målt trykk (Pa)** i displayet til styreenheten.

Prinsipp på navigering mellom menyvalg:

Man veksler mellom menyvalg ved å vri knappen trinnvis med klokka og tilbake igjen mot klokka. For å bekrefte et valg, trykker man inn knappen en gang. For å endre verdien, vri knappen til ønsket verdi (med klokka øker - mot klokka minsker) og bekrefte med ett trykk.

Menyen består av tre valg

Aktuelt trykk. Dette er normalinnstilling for tetthetsmåleren og viser oppmålt trykk (Pa) - nåverdi.

Se innstillinger. I dette valget kan man se hvilke verdier TM-250 er innstilt på. Se meny neste side.

Endre innstillinger. I dette valget kan man endre de innstilte verdien gjennom først å skrive inn en kode. Dette skal ikke gjøres ved testing i følge den forenklede metoden. Se meny neste side.

S

11. Meny navigering

När tetthetsmätaren får ström så visas **Aktuellt mättryck (Pa)** i display till styrenheten.

Princip Navigering mellan val:

Man växlar mellan meny-val genom att vrid på knappen stevvis medurs och tillbaka igen moturs. För att bekräfta ett val -trycker man in knappen 1 gång.

För att ändra värden -så vrider man på knappen till önskat värde (medurs - ökar, moturs -minskar) och bekräftar genom ett tryck

Menyn består av tre valg:

Aktuelt trykk. Detta är det läge tetthetsmätaren står i under normalt bruk och visar uppmätt tryck (Pa) -nuvärde.

Se inställningar. I detta valet kan man se vilka värden TM-250 är inställt på.

Endre inställningar. I detta valet kan man göra ändringar på de inställda värdena genom att först knappa in en kod. Detta ska inte göras vid testning enligt den förenklade varianten. Se meny nästa sida.

E

11. Menu navigation

When the airtightness meter gets power, the **Actual measured pressure (Pa)** shows in control unit display.

Principle of navigation between menu options:

You can switch between menu options by turning the knob clockwise and back counterclockwise. To confirm a selection, press the knob once. To change the value, turn the knob to the desired value (clockwise increase - counterclockwise decreases) and confirm with one push.

The menu consists of three options

Current pressure. This is the default setting for the airtightness meter and shows measured pressure (Pa) - current value.

Read settings. In this option you can see which values TM-250 is set. See the menu next page.

Change settings. In this option, you can change the set value by first entering a code. This should not be done during testing by the simplified method. See the menu next page.

N
11.1. Meny 2 – Se innstillinger

Se innstillinger	Forklaring
Retur	Gå tillbake 1 nivå upp i menyen
Sett pkt (Pa) Aktuell (Pa)	Börverdi/Erverdi (Pa) det trykk som TM 250 arbeider mot å oppnå. Nåverdi (Pa) oppmålt trykk.
Motorhastighet signal (%)	Nåverdi angis i (%)
Trycktransduser (Pa)	Tryckgiverens arbetsområde (Pa)
Motorsignal maks (%)	Övre grensverdi (%) motorsignal
Motorsignal min (%)	Nedre grensverdi (%) motorsignal
Regulatorförstärkning	Forstärkning (antal gånger)
Alarmsgrense (Pa)	Om TM250 arbeider utanför denna tolerans ges en alarm
Alarmsgrense, min. tid (sek.)	Tiden i (sek) som TM250 måste ligga utanför alarmsgrensen innan den larmar.
Language	Valg av språk
Retur	Gå tillbaka 1 nivå upp i menyen

S
11.1. Meny 2 – Se inställningar

Se inställningar	Förklaring
Retur	Gå tillbaka en nivå upp i menyn
Sett pkt (Pa) Aktuell (Pa)	Börvärde/Ärvärde (Pa) det tryck som TM 250 arbetar mot att uppnå. Nuvärde (Pa) uppmätt tryck
Motorhastighet signal (%)	Nuvärde anges i (%)
Trycktransduser (Pa)	Tryckgivarens arbetsområde (Pa)
Motorsignal max (%)	Övre gränsvärde (%) motorsignal
Motorsignal min (%)	Nedre gränsvärde (%) motorsignal
Regulatorförstärkning	Förstärkning (antal gånger)
Alarmsgräns (Pa)	Om TM250 arbetar utanför denna tolerans ges ett larm
Alarmsgräns, min. tid (sek.)	Tiden i (sek) som TM250 måste ligga utanför alarmsgränsen innan den larmar.
Language	Val av språk
Retur	Gå tillbaka en nivå upp i menyn

E**11.1. Menu 2 - Reading settings**

Read settings	Description
Back	Move back one level up in the menu
Target value (Pa)	Target value (Pa), the pressure TM250 works to achieve.
Actual value (Pa)	Actual value (Pa, measured pressure).
Motor signal, speed (%)	Current value indicated in (%)
Pressure sensor (Pa)	The pressure sensors working area (Pa)
Motor signal, max. (%)	Max limit value (%) motorsignal
Motor signal, min. (%)	Min limit value (%) motorsignal
Regulator amplification	Amplification (number of times)
Alarm limit (Pa)	Alarm if TM250 works outside of this tolerance
Alarm limit, min. time (sec.)	Time in (sec) that TM250 must lie outside the alarm limit before it alerts.
Language	Choose language
Back	Move back one level up in the menu

N

11.2. Meny 3 – Endre instillinger

For å komme inn i Meny 3 -Endre instillinger så må man legge inn en kode.

Koden er: 1234. Dette gjøres ved å vri bryteren og bekrefte med ett trykk for hvert siffer som velges.

S

11.2. Meny 3 – Ändra inställningar

För att komma in i Meny 3 –Ändra inställningar måste man lägga in en kod.

Koden är: 1234.

Detta görs genom att vrida brytaren och bekräfta med ett tryck för varje siffra som valts.

E

11.2. Menu 3 – Change settings

To enter the menu 3- change settings you have to enter a code.

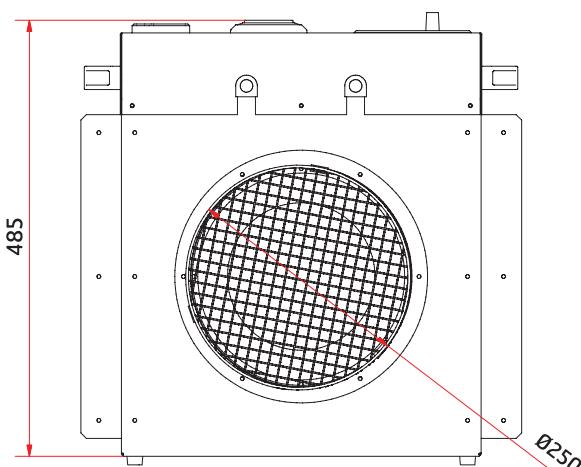
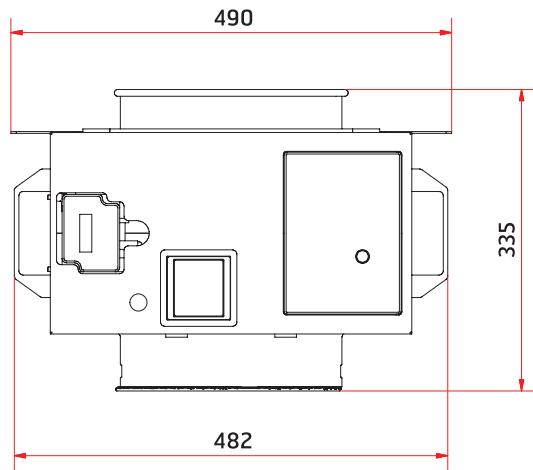
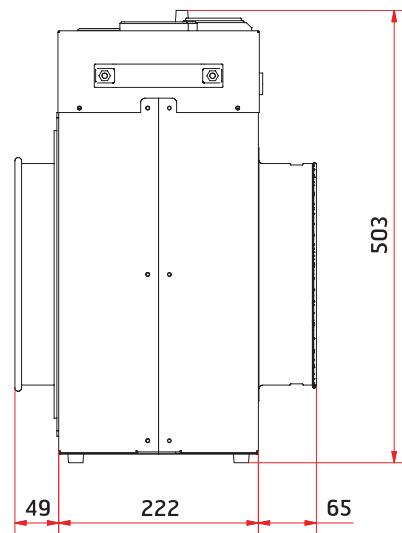
Code : 1234.

This is done by turning the knob and confirm each number by pressing the knob.

Endre instillinger	Ändra inställningar	Change settings	Grunninnstilling Grundinställning Basic setting
Retur	Retur	Back	Gå tillbake 1 nivå opp i menyen Gå tillbaka en nivå upp i menyn Move back one level up in the menu
Sett punkt dag (Pa)	Sätt punkt dag (Pa)	Target, actual value (Pa)	50 Pa
Trykktransduser (Pa)	Trycktransduser (Pa)	Pressure sensor (Pa)	0-150 Pa
Motorsignal maks (%)	Motorsignal max (%)	Motor signal, max. (%)	100%
Motorsignal min (%)	Motorsignal min (%)	Motor signal, min. (%)	20%
Regulatorförstärkning	Regulatorförstärkning	Regulator amplification	10
Alarmingrense (Pa)	Alarmingräns (Pa)	Alarm limit (Pa)	± 70 Pa
Alarmingrense, min. tid (sek.)	Alarmingrense, min. tid (sek.)	Alarm limit, min. time (sec.)	300 sek.
Language Norsk/deutsch/english	Language Dansk/Svenska/Norsk/deutsch/english	Language	Norsk/Svenska/English
Gjenopprett fabrikinstilling	Återställ fabriksinställning	Reset factory settings	Denne funksjon skal ikke benyttes, still inn grunninnstillingsverdiene ifølge tabellen ved behov. Denna funktion skall inte användas, ställ in grundinställningsvärden enligt tabell vid behov. This function shall not be used, enter the basic settings according to table if needed.
Sett punkt natt (Pa)	Sätt punkt natt (Pa)		70 Pa
Utetemp komp aktiv	Utetemp komp aktiv		Nei/ Nej/No
Retur	Retur	Back	Gå tillbake 1 nivå opp i menyen Gå tillbaka en nivå upp i menyn Return one step upwards in the menu

N 12. Tekniske data
S 12. Tekniska data
E 12. Technical data

Merkespenning	Märkspänning:	Rated voltage:	230 V
Merkestrøm, total:	Märkström total:	Rated current, total:	1.95 A
Merkeeffekt:	Märkeffekt:	Rated output:	485 W
Vifttype:	Fläkttyp:	Fan type:	B-wheel
Viftemotorstyring:	Fläktmotorstyrning:	Fan motor control:	EC
Viftehastighet-turtall, maks:	Fläkhastighet – varvtal max:	Max. fan speed:	3,475 RPM
Vekt (uten transportkasse):	Vikt (utan transportlåda):	Weight (without transport case):	18 kg
Vekt (med transportkasse):	Vikt (med transportlåda):	Weight (with transport case):	28 kg
Kanaltilkobling:	Kanalanslutning:	Ducting connection:	Dia. 250 mm
Høyde:	Höjd:	Height:	503 mm
Bredde:	Bredd:	Width:	490 mm
Dybde:	Djup:	Depth:	459 mm

**N Målskisser
TM 250**

**S Måttkiss
TM 250**
**E Dimensioned drawings
TM 250**

Mål i mm
Mått i mm
Dimensions in mm

N

13. Målerapport – forenklet metode

Gjennomført tetthetsmåling bør dokumenteres under byggeprosessen og benyttes som dokumentasjon ved salg av bolig. Elektronisk målerapport kan lastes ned fra www.flexit.no, under faneblad Dokumentasjon på Tetthetsmåler TM250.

Utskrift av målerapport ved tetthetsmåling av bygg.

Dokumentasjon av tetthetsmåling.

Data fra målingen legges inn i skjemaet.

Resultatet beregnes automatisk i elektronisk pdf-skjema.

Rapporten lagres på pc, skrives ut eller sendes med e-post.

Målerapporten gir en beskrivelse av målingen som er gjennomført med dato og måleresultat.

Rapporten signeres

Målerapporten kan vedlegges i forbindelse med overlevering til sluttkunde/byggherre.

S

13. Mätrappart - förenklad metod

Genomförd mätning av täthet bör dokumenteras under byggprocessen och användas som dokumentation vid försäljning av bostaden. Elektronisk mätrappart kan laddas ner från www.flexit.com, under fliken Dokumentation på Täthetsprovare TM 250.

Utskrift av mätrappart vid täthetsmätning av byggnad.

Dokumentation av täthetsmätning.

Data från mätningen fylls i tabelln.

Resultatet beräknas automatiskt i ett pdf-formulär.

Rapporten sparas på dator, skrivas ut eller skickas med e-post.

Mätrapparten ger en beskrivning av mätningen som genomförs med datum och mätresultat.

Rapporten signeras.

Mätrapparten kan läggas vid i förbindelse med överlämning till sluttakund/byggherre.

E

13. Measurement report – simplified method

Carried density measurement should be documented during the construction process and used as documentation on the sale of residential property. Electronic measurement report can be downloaded from www.flexit.com, under tabs Documentation Airtightness meter TM250.

Print the measurement report at the airtightness measurement of building.

Documentation of airtightness measurement.

Data from the measurements are entered into the form.

The result calculated automatically in electronic PDF form.

The report is stored on the computer, printed or sent by e-mail.

Test report provides a description of the measurement which is completed with the date and measure results.

The report is signed

Test report can be submitted in connection with the delivery to end customer / builder.

N

14. Målerapport - iht. standard

Gjennomført tetthetsmåling bør dokumenteres under byggeprosessen og benyttes som dokumentasjon ved salg av bolig. Elektronisk målerapport kan lastes ned fra www.flexit.no, under faneblad Dokumentasjon på Tetthetsmåler TM250.

Utskrift av målerapport ved tetthetsmåling av bygg.

Dokumentasjon av tetthetsmåling.

Data fra målingen/målingene fyller inn i rapporten.

Resultatet beregnes automatisk i ett excel-ark.

Rapporten lagres på pc, skrives ut eller sendes med e-post.

Målerapporten gir en beskrivelse av målingen som er gjennomført med dato og måleresultat.

Rapporten signeres

Målerapporten kan vedlegges i forbindelse med overlevering til sluttkunde/byggherre.

S

14. Mätrappart - enligt standarden.

Genomförd mätning av täthet bör dokumenteras under byggprocessen och användas som dokumentation vid försäljning av bostaden. Elektronisk mätrappart kan laddas ner från www.flexit.com, under fliken Dokumentation på Täthetsprovare TM 250.

Utskrift av mätrappart vid täthetsmätning av byggnad.

Dokumentation av täthetsmätning.

Data från mätningen/mätningarna fylls i rapporten.

Resultatet beräknas automatiskt i ett excel-formulär.

Rapporten sparas på dator, skrivas ut eller skickas med e-post.

Mätrapparten ger en beskrivning av mätningen som genomförs med datum och mätresultat.

Rapporten signeras.

Mätrapparten kan läggas vid i förbindelse med överlämning till sluttakund/byggherre.

E

14. Measurement report - according to standard

Carried density measurement should be documented during the construction process and used as documentation on the sale of residential property. Electronic measurement report can be downloaded from www.flexit.com, under tabs Documentation Airtightness meter TM250.

Print the measurement report at the airtightness measurement of building.

Documentation of airtightness measurement.

Data from the measurements are entered into the form.

The result is calculated automatically in an excel form.

The report is stored on the computer, printed or sent by e-mail.

Test report provides a description of the measurement which is completed with the date and measure results.

The report is signed

Test report can be submitted in connection with the delivery to end customer / builder.

Flexit AS, Televeien 15, N-1870 Ørje www.flexit.no